

Atmintinė reklamos savininkams

Teisės aktų, susijusių su viešaisiais užrašais, ištraukos

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 14 straipsnis: **„Valstybinė kalba – lietuvių kalba“.**

Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo (Valstybės žinios, 1995, Nr. 15-344) 2 straipsnis: **„Lietuvos Respublikos valstybinė kalba yra lietuvių kalba“.**

Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo 17 straipsnis: **„Lietuvos Respublikos viešieji užrašai yra valstybine kalba. Valstybinė kalba privaloma visų Lietuvos Respublikos įmonių, įstaigų ir organizacijų antspauduose, spauduose, dokumentų blankuose, iškabose, tarnybinių patalpų ir kituose užrašuose, Lietuvos gaminių ir paslaugų pavadinimuose bei aprašuose.**

Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo 23 straipsnis: **„Visi viešieji užrašai turi būti taisyklingi“.**

Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso (Valstybės žinios, 1994, Nr. 58-1132; 1995, Nr. 43-1045; 2000, Nr. 22-549) 91¹ str.: **„Valstybinės kalbos neavartojimas įmonių, įstaigų ir organizacijų antspauduose, spauduose, blankuose, iškabose, tarnybinių patalpų ir kituose viešuose užrašuose užtraukia baudą įmonių, įstaigų, organizacijų vadovams (...).“**

Mažmeninės prekybos taisyklių (Valstybės žinios, 1995, Nr. 98-2194) 4 p.: **„Įmonės pavadinimas nurodomas iškaboje. Matomoje vietoj, prie įėjimo į įmonę, nurodomas jos darbo laikas. Visi užrašai turi būti valstybine kalba“.**

Viešosios garsinės informacijos ir viešųjų užrašų laikinųjų taisyklių (Valstybės žinios, 1995, Nr. 40-1224, 1997-11-20 redakcija) 2 ir 6 p.: **„Viešieji užrašai turi būti teisiškai pagrįsti (registruoti arba pateikti su valstybės ar savivaldos institucijų leidimu). Iškaboje vardas pateikiamas pagal registravimo liudijimą (visas arba taisyklingai sutrumpintas).**

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo (Valstybės žinios, 2000, Nr. 64-1937) 2 straipsnio 7 dalis: **„Reklama – bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis skleidžiama informacija, susijusi su asmens ūkine-komercine, finansine ar profesine veikla, skatinanti įsigyti prekių ar naudotis paslaugomis, įskaitant nekilnojamojo turto įsigijimą, turtinių teisių ir įsipareigojimų perėmimą“.**

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 4 straipsnio 2 dalis: „**Rašytiniam ir garsiniam reklamos tekstui taikomi Valstybinės kalbos įstatymo nustatyti reikalavimai**“.

Lietuvos Respublikos vartotojų teisių gynimo įstatymo 5 straipsnio papildymo įstatymo (Valstybės žinios, 2003, Nr. 52-2372) 4 p.: „**Visa informacija apie prekes bei paslaugas vartotojams turi būti pateikta raštu valstybine kalba, išskyrus atvejus, kai prekių ir paslaugų vartojimo būdai yra tradiciškai žinomi. Prekybai ir paslaugoms teikti skirtų patalpų išorėje turi būti valstybine kalba nurodytas parduodamų prekių ir paslaugų klasės arba prekybos ar paslaugos teikimo vietos rūšinis pavadinimas**“.

Pastaba. Šiame įstatyme vartojamas sąvokas *klasė* ir *rūšis* Valstybinė lietuvių kalbos komisija aiškina taip: Klasė – bendrų požymių turinčių objektų visuma („Tarptautinių žodžių žodynas“, V., „Alma littera“, 2001, p. 371). Tam tikras prekių ir paslaugų grupes žymintys bendriniai žodžiai, dažnai einantys su įvairiais pažymiais, ir įvardija prekių ir paslaugų klases, pavyzdžiui: *avalynė, baldai, galanterija, gėlės, keramikos dirbiniai, moteriški drabužiai, buitinės prekės, maisto prekės, sodininkų reikmenys, statybinės medžiagos, automobilių nuoma, drabužių modeliavimas, manikiūras, verslo vadybos konsultacijos, vertimai*.

Rūšis – skirstymo pakopa, vienetas („Dabartinės lietuvių kalbos žodynas“, V., 1993, p. 669).

Taigi *rūšiniai* prekybos ar paslaugos teikimo vietos pavadinimai yra *automobilių plovykla, bankas, cheminė valykla, kirpykla, parduotuvė, prekybos centras, sporto klubas, restoranas, viešbutis* ir pan.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (2000 m. liepos 18 d.) 1.21 straipsnis: „**Užsienio juridinių asmenų ar kitų organizacijų atstovybėms ir filialams, įregistruotiems Lietuvos Respublikoje, taikoma Lietuvos Respublikos teisė**“.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.40 straipsnio 2 dalis: „**Juridinio asmens pavadinimas turi būti sudarytas laikantis lietuvių bendrinės kalbos normų ir negali būti sudarytas tik iš tiesioginę veiklos daiktų ar paslaugų rūši nurodančio bendrinio žodžio (žodžių) arba tik iš vietovardžio, arba tik iš kitokio žodžio, neturinčio skiriamąjį požymį**“.